

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

OPISKELIJOIDEN PÄIHDEOHJELMA

Toimenpideohjelma opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumisen tueksi

Päivitetty 2019

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	3
2.	Ennaltaehkäisevä toiminta	4
2.1	Yliopiston rooli	4
2.1.1.	Toiminnan organisointi	4
2.1.2.	HOPS-ohjaaja/oppiainetuutori	4
2.1.3.	Vertaistutoritoiminta	5
2.2	YTHS:n rooli	5
2.3	Opiskelijajärjestöjen rooli	5
3.	Ongelmallisen päihteiden käytön tunnistaminen	6
3.1	Yliopiston rooli	6
3.2	YTHS:n rooli	6
3.3	Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli	6
4.	Ongelmalliseen päihteiden käyttöön puuttuminen	6
4.1	Puheeksiotto	7
4.1.1	Opetushenkilökunnan tekemä puheeksiotto	7
4.1.2	Päihdeyhdyshenkilö	7
4.1.3	YTHS:n rooli	8
4.1.4	Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli	8
4.2	Opetustilanteesta poistaminen	9
4.3	Huumausainetestaus	9
5.	Hoitoonohjaus	10
5.1	Hoitoonohjausneuvottelu	10
5.2	Hoitovaihtoehdot	11
6.	Ongelmallinen päihteiden käyttö ja seuraamukset	11
6.1	Opiskeluoikeuden peruuttaminen (SORA-alat)	11
6.2	YTHS:n rooli	12
7.	Arkaluonteisen tiedon käsittely ja luottamuksellisuus	13

Lähteet

Liitteet

Liite 1: Tiedonsiirtolomake yliopistolta terveydenhuollolle (SORA-alat)

Liite 2: Prosessikuvaus tilanteesta, kun yliopisto on velvoittanut opiskelijaa esittämään todistuksen huumausainetestin tuloksista.

1. Johdanto

Yliopistolain 43 d §:n 3 momentin mukaan yliopistolla on oltava opiskelijahuollon toimijoiden kanssa yhteistyössä laaditut kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi, jotta se voi vaatia huumausainetestiä koskevan todistuksen yliopistolaissa säädettyissä tilanteissa. Tämä ohjelma sisältää lain kohdassa edellytetyt toimintaohjeet.

Päihteidenkäytöllä voi olla merkittävä vaikutus opiskelijan suoriutumiseen opinnoissa ja jaksamiseen. Nuorena aikuisena omaksutut päihdekäyttötottumukset usein jatkuvat samanlaisina myöhemmin elämässä.

Päihteillä tarkoitetaan tässä ohjelmassa alkoholia, huumeita ja lääkkeitä, joita on käytetty päihdyttävässä tarkoituksessa.

Päihdeohjelman tavoitteena on

- edistää opiskelu- ja työkykyä,
- edistää opiskelijoiden terveyttä ja hyvinvointia,
- ennaltaehkäistä päihdehaittoja,
- helpottaa puuttumista opiskelijan ongelmalliseen päihteiden käyttöön ja
- parantaa hoitoonohjausta.

Lisäksi päihdeohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on vaikuttaa opiskelijoiden päihteidenkäyttökulttuuriin. Ohjelma on laadittu Unifin johdolla yliopistojen, Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL:n) ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS:n) yhteistyönä vuonna 2014. Päihdeohjelma on päivitetty OHA-forumin, UNIFin, YTHS:n sekä SYLin yhteistyönä vuonna 2018.

Päihdeohjelman tavoitteena on korostaa ennaltaehkäisyä, tunnistamista, ohjausta ja varhaista puuttumista. Itä-Suomen yliopistossa päihdeohjelman tavoitteena on kaikin tavoin edistää opiskelijoiden hyvinvointia.

Kaikissa yhteyksissä on pidettävä huolta siitä, ettei asianosaisten oikeusturvaa loukata. Arkaluonteisen tiedon käsittelystä ja luottamuksellisuudesta katso luku 7.

Itä-Suomen yliopistossa on **opiskelijoiden opiskelukyky- ja hyvinvointityöryhmä (HYRY)** sekä Joensuun ja Kuopion **kampuskriisiryhmät**, jotka suunnittelevat ja koordinoivat yhteistyössä ennaltaehkäisevää päihde-työtä. Ne myös koordinoivat päihdeohjelman toteuttamista ja sopivat yhteisistä toimintatavoista päihdeasi-oissa.

Tiedekunnissa ja kielikeskuksessa on nimetty opiskelijoiden **päihdeyhdyshenkilö**. Päihdeyhdyshenkilöiden tiedot löytyvät opiskelijan KAMUsta. Päihdeyhdyshenkilön tehtävänä on antaa neuvoja ja tukea opiskelijoiden ongelmalliseen päihteiden käyttöön puuttumisessa ja puheeksioton toteuttamisessa. Hän kokoaa ilmoitukset päihdekäytön takia opetuksesta poistetuista opiskelijoista, organisoii ja osallistuu yliopiston/tie-

dekunnan edustajana hoitoonohjausneuvotteluun, huolehtii opiskelijan kuulemisesta huumetestausta varten sekä koordinoi huumetestauksen toteuttamista. Lisäksi hän toimii yhteyshenkilönä päihdeasioissa tiedekunnan, YTHS:n ja tarvittaessa hoitoyksiköiden välissä.

2. Ennaltaehkäisevä toiminta

2.1 Yliopiston rooli

Yliopisto ja sen tiedekunnat edistävät päihdeettömää opiskeluympäristöä ja vastuullista alkoholin käyttöä. Päihdeohjelmasta tiedotetaan opiskelijoille [verkkosivulla](#) opiskelijan käsikirjassa (KAMU), uusille opiskelijoille opintojen aloitusviikolla tai orientoivassa verkkomateriaalissa sekä soveltuvin osin esimerkiksi harjoittelujaksojen yhteydessä. Henkilökunnalle järjestetään tarvittavaa koulutusta.

2.1.1. Toiminnan organisointi

Tiedekunnissa ja Kielikeskuksessa on nimetty päihdeyhdyshenkilö opiskelijoiden päihdeiden käytön ehkäisemiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumisen tueksi (opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilö, [tiedot löytyvät verkkosivulta KAMUsta](#)). Nimetyt päihdeyhdyshenkilöt kuuluvat opiskelijoiden opiskelukyky- ja hyvinvointiryhmään (HYRY). Sen jäsenenä on myös ohjauksen asiantuntijoita, opetushenkilökuntaa ja opiskelijoita. Kokouksiin voidaan kutsua tarvittaessa myös muita asiantuntijoita. Hyvinvointityöryhmän lisäksi Joensuun ja Kuopion kampuskriisiryhmät organisoivat toimintaa. Em. ryhmien tehtävänä on ennaltaehkäisevän päihdetyön suunnittelu, yhteisistä toimintatavoista sopiminen ja muiden hyvinvointiin liittyvien kysymysten käsittely sekä tarvittaessa koulutuksen organisointi. Hyvinvointityöryhmä (HYRY) ja kampuskriisiryhmät seuraavat yliopiston ja kampusten päihdetilannetta vuosittain. Tukea työryhmän työhön voidaan hakea YTHS:n toimijoilta, yliopiston opintohallinnosta tai ylioppilaskunnasta.

2.1.2. HOPS-ohjaaja/oppiainetuutori

Jokaisella opiskelijalla on opintojen alkuvaiheessa nimetty HOPS-ohjaaja tai oppiainetuutori. HOPS-ohjaaja/oppiainetuutori on opiskelijan tukihenkilö opintojen etenemiseen liittyvissä kysymyksissä, ja hän myös ohjaa opiskelijaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) tekemisessä. HOPS-ohjaaja/ oppiainetuutorit ja opiskelijat tapaavat sekä ryhmätapaamisissa että tarvittaessa yksilötapaamisissa.

Normaaleissa arjen vuorovaikutustilanteissa ja erityisesti henkilökohtaisen ohjauksen yhteydessä opiskelijan jaksamiseen, hyvinvointiin ja päihdeidenkäyttöön liittyvät kysymykset voivat nousta esille. Jokaisen opetus- ja ohjaushenkilökunnan tehtävissä toimivan tehtävänä on osoittaa kiinnostusta opiskelijoidensa opiskelun arjen kuulumisista, opiskelukyvystä ja jaksamisesta (vrt. UEFin Varhaisen tuen ohjaustilanteet ”Kun huoli herää” sekä kohta 4.1). Yliopisto huolehtii riittävästä koulutuksesta ja tuesta, jotta HOPS-ohjaajat/oppiainetuutorit ym. henkilöstö pystyy toimimaan myös tällaisissa tilanteissa ja kykenevät ottamaan puheeksi vaikeitakin asioita opiskelijoiden kanssa.

2.1.3. Vertaistuutoritoiminta

Ensimmäisestä opiskelupäivästä lähtien jokaisella uudella opiskelijalla on nimetty vertaistuutori. He ovat oppiaineen valitsemia ja valtuuttamia vertaisohjaajia, jotka tutustuttavat uudet opiskelijat omaan laitokseen/osastoon, opintoihin, vanhempiin opiskelijoihin ja muuhun yliopistoon. Vertaistuutorit myös johdattavat uudet opiskelijat ainejärjestötoimintaan ja vihkivät heidät opiskelijaperinteisiin.

Tuutorikoulutuksissa käsitellään vastuullista alkoholin käyttöä. Vertaistuutorointiin liittyvissä tilaisuuksissa huomioidaan, että kaikki opiskelijat eivät käytä alkoholia ja tapaamisissa suositetaan päihteettömiä ympäristöjä. Vertaistuutorointi tapahtuu aina päihteettömästi/päihteettömässä ympäristössä, sillä kyseessä on ohjaustilanne. Vertaistuutorit ja ainejärjestöt voivat olla järjestämässä ensimmäisen vuoden opiskelijoille vapaa-ajalla tutustumisiltoja, fuksikastajaisia tms., mutta tällöinkin tulee ottaa huomioon, että kaikki eivät halua käyttää alkoholia.

2.2 YTHS:n rooli

YTHS

- tukee opiskelijoiden päihteettömyyttä ja päihteiden riskikäytön ennalta ehkäisyä
- antaa opiskelijoille terveystarkastuksien yhteydessä tietoa alkoholinkäytön tai muun päihdekäytön vaikutuksista terveyteen ja opiskelukykyyn
- pitää esillä päihteettömyyttä ja terveyttä edistäviä aiheita opiskelijoiden hyvinvointitapahtumissa ja verkkosivuillaan
- seuloa alkoholin riskikäyttöä AUDIT-testillä sekä tarjoaa ohjausta ja neuvontaa riskikäyttäjille
- osallistuu opiskelijoiden hyvinvointityöryhmän (HYRY) ja päihdeyhdyshenkilöiden kokouksiin ja päihdehaittoja ehkäisevän koulutukseen toteuttamiseen

Tietoa korkeakouluopiskelijoiden päihteidenkäytöstä kerätään valtakunnallisesti toteutettavalla korkeakouluopiskelijoiden terveystarkastuksella (KOTT) neljän vuoden välein. Lisäksi YTHS:n ensimmäisen vuoden opiskelijoiden sähköisestä terveystarkastuksesta on mahdollista saada tiedekuntaakohtaista tietoa päihteiden käytöstä. Tietoja voidaan hyödyntää mm. hyvinvointityöryhmässä (HYRY) yliopiston ennaltaehkäisevän päihdetyön suunnittelussa.

2.3 Opiskelijajärjestöjen rooli

Kampuskriisiryhvät ja opiskelijoiden hyvinvointiryhmä (HYRY) käyvät vuosittain opiskelijajärjestöjen edustajien kanssa keskustelua päihdekulttuurista yliopiston opiskelijatoiminnassa. Yhteistyössä opiskelijajärjestöjen kanssa voidaan sopia yliopiston toimintaympäristöön sopivista vastuullista alkoholikulttuuria tukevista toimintatavoista.

Keskustelua käydään myös uusien opiskelijoiden vastaanotosta ja ensimmäisen syksyn opiskelijatapahtumista yhdessä Opintopalveluiden ja ylioppilaskunnan/ainejärjestöjen edustajien kanssa. Erityisesti kastajaiset johtavat helposti päihteiden käytön ylilyönteihin. Kastajaisilla ja muilla vastaavilla tapahtumilla on merkittävä rooli siinä, millainen kuva uusille opiskelijoille syntyy opiskelijayhteisöstä ja opiskelukulttuurista.

3. Ongelmallisen päihteiden käytön tunnistaminen

3.1 Yliopiston rooli

Päihteiden haitallinen käyttö saattaa ilmetä päihtyneenä tai krapulaisena esiintymisenä, alkoholin tuoksuna tai muina suorina päihdekäytön merkkeinä. Haitallinen päihdekäyttö voi olla taustatekijänä monenlaisessa oireilussa sekä elämänhallinnan ja toimintakyvyn ongelmissa, kuten toistuvissa lyhyissä poissaoloissa, myöhästelyssä tai opintasuoritusten huonontumisessa. Oireilun ja vaikeuksien taustalla voi olla monenlaisia muita asioita. Varhainen välittäminen ja puheeksi ottaminen voi olla opiskelijan kannalta hyödyllistä. Puheeksi ottamisen tulee tapahtua rakentavasti ja leimaamattomasti.

Jos henkilökunnalla herää huoli opiskelijan mahdollisesta ongelmallisesta päihteiden käytöstä, asia pitää ottaa kyseisen opiskelijan kanssa välittömästi puheeksi (katso luku 4.1).

3.2 YTHS:n rooli

YTHS pyrkii tunnistamaan haitallisen päihteiden käytön ensimmäisen vuoden opiskelijoiden terveystarkastuksessa (Sätky) ja ottamalla päihdekäytön aktiivisesti puheeksi vastaanotoilla. Vastaanotoilla selvitetään päihteiden käytön mahdollista yhteyttä opiskelijan terveydentilan ja toimintakyvyn ongelmiin.

3.3 Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli

Opiskelijat ja opiskelijajärjestöt ovat avainasemassa opiskelijatovereiden ongelmallisessa päihteiden käytön tunnistamisessa. Todennäköisesti opiskelijatoverit havaitsevat muita tahoja helpommin ja varhaisemmin päihdekäyttöön liittyviä ongelmia. Tällaisia tilanteita ovat erityisesti, kun opiskelija loukkaa itseään tai joutuu tappeluun päihtymystilan takia. Samoin alkoholin juominen sammumispiiteeseen asti tai niin, ettei edellisen illan tapahtumista ole muistikuvia, ovat aina merkkejä alkoholin ongelmakäytöstä. Huumeiden käyttöön voi liittyä aistiharhoja, harha-ajatuksia, outoa tai aggressiivista käytöstä. Opiskelijatoverit tietävät usein opetushenkilökuntaa paremmin, milloin päihdekäyttö vaikuttaa myös opintasuorituksiin.

Yhteisiä toimintatapoja kaikessa puheeksiottamisessa ml. päihdeasiat on pohdittu osana päivittäistä toimintaa kampuksilla, jotta kynnyksen puheeksiottamiseen olisi mahdollisimman matala (vrt. UEF:n Varhaisen tuen ohjaustilanteet ”Kun huoli herää” sekä kohta 4.1). Toimintatapojen kehittämiseen saa tukea yliopiston hyvinvointityöryhmästä (HYRY) sekä Joensuun että Kuopion kampuskriisiryhmistä.

4. Ongelmalliseen päihteiden käyttöön puuttuminen

Mahdollisimman varhainen puuttuminen ongelmalliseen päihteiden käyttöön sekä puheeksiotto (varhaisen tuen ohjaustilanteet) ovat ensisijaisia toimia, kun opiskelijan päihdekäyttö on huolta herättävää. Mitä varhaisemmin ongelmallinen päihdekäyttö otetaan puheeksi, sitä helpompi on vähentää siitä koituvia haittoja.

Henkilökuntaa ja opiskelijoita tuetaan ja kannustetaan päihdekäyttöön puuttumiseen ja ongelmien puheeksiottoon. Päihdeohjelma ja siihen liittyvä toiminta liitetään yliopiston varhaisen tuen ohjaustilanteiden malliin (joka on osa opiskelijoiden ohjauksen kokonaissuunnitelmaa) ja siten se on koko yliopistoyhteisön yhteinen asia.

Huolta herättävän päihdekäytön voi ottaa puheeksi kuka tahansa opetushenkilökuntaan tai muuhun henkilökuntaan kuuluva, hops-ohjaaja/oppiainetuutori tai opiskelijatoveri. Päihdekäyttöön puuttumisen ja puheeksioton tavoitteena on ensisijaisesti tukea opiskelijaa opinnoissaan. Kaikissa yhteyksissä on pidettävä huolta siitä, ettei asianosaisten oikeusturvaa loukata.

Yliopisto voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen tietyin perustein. Yliopistolain 43 d § sisältämät edellytykset (katso luku 4.3) huumausainetestauksen osalta tulee selvittää kussakin tapauksessa erikseen.

4.1 Puheeksiotto

4.1.1 Opetushenkilökunnan tekemä puheeksiotto

Jos opetushenkilökunnalla herää huoli opiskelijan ongelmallisesta päihteiden käytöstä, asia on syytä ottaa puheeksi välittömästi hänen kanssaan. On suositeltavaa, että puheeksiottaja on opiskelijan HOPS-ohjaaja tai oppiainetuutori. Puheeksioton voi tehdä myös muu opetushenkilökuntaan kuuluva, jolla on osaamista tai kokemusta puheeksiotosta tai joka sillä hetkellä tuntee opiskelijan tilanteen parhaiten. Opettajan ja opiskelijan keskustelut asiasta ovat luottamuksellisia eikä opettaja saa kertoa opiskelijan henkilötietoja ilman opiskelijan suostumusta. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä sopivat puheeksioton tehnyt opettaja ja opiskelija yhdessä.

Puheeksiotto on avoimessa ilmapiirissä tapahtuva keskustelu, jossa ongelmallisen päihteiden käytön arkaluontoisuus on otettava huomioon. Puheeksiotto tehdään aina kahden kesken. Opiskelijan päihdekäytöstä ei saa keskustella ryhmätilanteessa esimerkiksi muiden opiskelijoiden kuullen. Keskustelun tarkoituksena on ilmaista huoli opiskelijan päihdekäytöstä ja sen vaikutuksista hänen opintoihinsa ja hyvinvointiinsa. Tällaisissa tilanteissa keskustelu itsessään toimii varhaisena puuttumisena, mutta tilanne on syytä arvioida uudelleen esimerkiksi muutaman kuukauden kuluttua. Puheeksiotossa opiskelijalle voidaan myös suositella yhteydenottoa YTHS:n lääkäriin kokonaistilanteen arviointia varten.

Päihdeyhdyshenkilöltä saa neuvoja ja tukea puheeksioton toteuttamiseen.

4.1.2 Päihdeyhdyshenkilö

Opetushenkilökunta, HOPS-ohjaaja/oppiainetuutori tai opiskelija voivat ottaa yhteyttä tiedekunnan (tai erillislaitoksen) opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilöön, mikäli opiskelijan päihdekäyttö on huolta herättävää ja he toivovat neuvoja ja tukea siihen, miten puuttua siihen. Päihdeyhdyshenkilö myös kokoaa ilmoitukset päihdekäytön takia opetuksesta poistetuista opiskelijoista. Päihdeyhdyshenkilöiden tiedot löytyvät [yliopiston verkkosivulta KAMUsta](#).

Päihdeyhdyshenkilö on hyvinvointityöryhmän jäsen ja toimii yhteyshenkilönä tiedekunnan, YTHS:n ja tarvittaessa hoitoyksiköiden välillä. Lisäksi päihdeyhdyshenkilön tehtävänä on huolehtia opiskelijan kuulemisesta ennen huumetestausta sekä koordinoita/organisoida huumausainetestaus. Päihdeyhdyshenkilö myös koordinoi ja osallistuu tiedekunnan edustajana hoitoonohjausneuvotteluun (katso luku 4.1.1).

4.1.3 YTHS:n rooli

YTHS

- antaa neuvontaa päihteiden haitoista ja puuttuu haitalliseen käyttöön esim. mini-interventiolla
- ohjaa päihderiippuvaisen opiskelijan tarvittaessa päihdehoidosta vastaavaan palveluun
- osallistuu hoitoneuvotteluihin ja toimii hoitoonohjaustilanteissa asiantuntijana (kuntoutussuunnitelma)
- seuraa opiskelijan päihdehäiriön hoidon toteutumista
- tukee päihdekuntoutujan paluuta opiskeluun
- toimii päihdekriisitilanteissa muun opiskeluyhteisön tukena

Jos YTHS:n terveydenhuollon ammattihenkilö (terveydenhoitaja, lääkäri, hammaslääkäri tai psykologi) vastaanottotyössään havaitsee tai epäilee potilaana olevan opiskelijan kärsivän päihteiden liikakäytöstä, hän joko kartoittaa itse opiskelijan päihteidenkäytön, päihdehistorian, somaattisen ja psyykkisen tilan tai ohjaa opiskelijan sellaiselle YTHS:n työntekijälle, jolla on kokemusta päihdepotilaan hoidontarpeen arvioinnista. Yleensä arviointi tapahtuu yleislääkärin tai terveydenhoitajan vastaanotolla. Jatkohoito tapahtuu useimmiten joko YTHS:ssä terveydenhoitajan, yleislääkärin tai psykologin vastaanotolla, Nuorisoasemalla (yleensä alle 25-vuotiaat) tai A-klinikalla. Tarvittaessa opiskelija voidaan ohjata myös katkaisuhuitoon, laitoskuntoutusjaksolle tai psykiatrin arvioon jatkohoitotarpeista.

Jos ongelmallinen päihteiden käyttö vaikeuttaa opiskelijan selviytymistä opinnoista, suositeltava tapa on järjestää yhteinen keskustelutilaisuus YTHS:n työntekijän sekä opiskelijan HOPS-ohjaajan/oppiainetuutorinsa kanssa. Mukaan voidaan pyytää opintopsykologi.

YTHS:n työntekijöitä sitoo vaitiolovelvollisuus, joten kaikki potilaan kanssa käydyt keskustelut ovat täysin luottamuksellisia eikä niistä välitetä mitään tietoa opetushenkilökunnalle. Mikäli opiskelijan epäillään olevan päihteiden käytön vuoksi vaaraksi opiskeluyhteisön tai harjoittelupaikan turvallisuudelle on terveydenhuollon ammattihenkilöllä salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa terveydentilaan ja toimintakykyyn liittyviä tehtävien hoidon kannalta välttämättömiä tietoja yliopiston rehtorille, harjoittelusta vastaaville henkilöille ja yliopiston turvallisuudesta vastaavalle muulle henkilölle opiskelun turvallisuuden varmistamiseksi (ks. myös luku 7).

Mikäli opiskelijan ongelmallinen päihteiden käyttö havaitaan muualla kuin terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotolla, esimerkiksi opetustilanteessa, YTHS:n yleislääkäri osallistuu opiskelijan hoitoonohjausneuvotteluun tiedekunnan päihdeyhdyshenkilön kutsusta. Neuvottelun jälkeen yleislääkäri tekee hoidontarpeen arvioinnin joko itsenäisesti tai muita ammattihenkilöitä (psykologi, psykiatrian erikoislääkäri) konsultoiden.

4.1.4 Opiskelijoiden ja opiskelijajärjestöjen rooli

Jos opiskelijatoverin päihdekäyttö herättää huolta, se tulisi ottaa puheeksi hänen kanssaan mahdollisimman pian. Tärkeää puheeksiotossa on antaa palautetta opiskelijatoverille siitä, että hänen päihdekäyttönsä on herättänyt huolestumista tai siitä, että hän käyttää liikaa alkoholia. Neuvoa, tukea ja apua puheeksiottoa varten voi kysyä ylioppilaskunnasta ilman, että opiskelijatoverin henkilöllisyys paljastuu. Suositeltavaa on neuvoa opiskelijatoveri ottamaan yhteyttä YTHS:ään tarkempaa tilannearviointia varten.

4.2 Opetustilanteesta poistaminen

Yliopistolain 45 §:n mukaan opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämästä tilaisuudesta. Opetustilanteesta poistamisen ohjeistus kuvataan muun ohjeistuksen yhteydessä.

Yliopistolain 45a§:n mukaan rehtori ja opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluva sekä harjoittelun ohjaaja voivat toimia opiskelutilanteesta poistamisessa yhdessä tai erikseen.

Mikäli em. syistä opiskelija on poistettu opetustilanteesta tai tilaisuudesta ja sen taustalla epäillään olevan päihteiden käyttöä, suositellaan, että mahdollisimman pian keskustellaan asiasta opiskelijan kanssa. Opetuksesta poistamiset kirjataan ja toimitetaan tiedekunnan päihdeyhdyshenkilölle, joka järjestää tarvittaessa hoitoonohjausneuvottelun. Ks. tarkemmin luku 5.

4.3 Huumausainetesta

Todistusta huumausainetestistä voidaan vaatia kaikkien alojen yliopisto-opiskelijoilta, ei vain niiltä, joita koskee SORA-lainsäädännön soveltuvuusarviointi.

Yliopisto voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa tai että opiskelijalla on riippuvuus huumeista (yliopistolaki 43 d §). Yliopiston tulee määrittellä selkeästi se/ne yliopiston toimija/toimijat (esim. dekaani), jotka voivat velvoittaa opiskelijaa esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen, koska yliopistolaissa ei ole tästä säännöstä. Koska päihtymysepäily synnyttyä opiskelija pitää saada testiin välittömästi, näitä toimijoita pitää nimetä riittävän monta.

Edellytyksenä on lisäksi, että testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi ja opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena toimiminen

1. vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä,
2. vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksiin suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä tai
3. merkittävästi lisää yliopiston tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausaine- lain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen aineiden laittoman kaupan ja leviämisen riskiä (yliopistolaki 43 d §).

Huumeetestausta varten opettaja tai harjoittelun ohjaaja täyttää liitteenä 1 olevan lomakkeen ensimmäisen sivun ja toimittaa sen tiedekunnan opiskelijoiden päihdeyhdyshenkilölle. Lomaketta täytettäessä on olennaista arvioida ja kuvata konkreettisesti opiskelijan toimintakyvyn heikentyminen. Testin, lomakkeessa olevan toimintakykyarvioin ja terveydenhuollon yksikössä tehtävän toimintakykyarvioin perusteella terveydenhuollon toimintayksikkö laatii selvityksen siitä, onko opiskelija käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt. Opiskelijan toimintakyky saattaa erota oppilaitoksessa ja terveydenhuollossa, joten lomakkeen täyttäminen on ensiarvoisen tärkeää.

Päihdeyhdyshenkilö sopii terveydenhuollon (yleensä YTHS:n) kanssa huumetestauksen käytännön järjestelyistä. Mikäli päihdeyhdyshenkilö ei ole välittömästi käytettävissä opettaja tai ohjaaja voi hoitaa huumausainetestauksen järjestelyt. Mikäli suinkin mahdollista, huumetestiin on päästävä saman vuorokauden sisällä kuin epäily huumeiden vaikutuksen alaisena olosta syntyi, ensisijaisesti välittömästi.

Opiskelija saa testiä koskevan todistuksen terveydenhuollon toimintayksiköltä yliopistolle kohtuullisessa ajassa, joka selvitetään etukäteen testejä suorittavan yksikön kanssa.

Yliopisto vastaa huumausainetestistä koskevasta todistuksesta aiheutuvista kustannuksista. On suositeltavaa, että päihdeyhdyshenkilö tiedottaa YTHS:n yksikköä heti, kun opiskelija on velvoitettu esittämään huumausainetestistä koskevan todistuksen.

Veri- ja/tai virtsanäyte annetaan valvotuissa, kontrolloiduissa olosuhteissa noudattaen sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistusta työpaikan huumetestauksesta. Testitulokset tulkitaan yliopistosta riippumattomassa terveydenhuollon yksikössä, joka on yleensä YTHS. Testattavalla on aina oikeus saada testitulokset kirjallisena.

Huumausainetestaukseen määrääminen on tosiasiallista hallintotoimintaa, joka tehdään perustellusta syytä saadun taustatiedon perusteella. Opiskelija voi kieltäytyä menemästä testiin. Tällöin hän ei luonnollisesti voi esittää yliopistolle huumausainetestistä koskevaa todistusta, jonka yliopisto on hänet velvoittanut esittämään. On myös mahdollista, että opiskelija suostuu menemään testiin, mutta kieltäytyy esittämästä yliopistolle sitä koskevaa todistusta. Testiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen voi johtaa kurinpitotoimiin: rehtori voi YOL 45 §:n nojalla antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen. Mikäli opiskelija varoituksen saatuaan toistuvasti kieltäytyy esittämästä testiä koskevaa todistusta, yliopiston hallitus voi erottaa opiskelijan määrääjäksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Tällaiset kurinpitopäätökset (sekä varoituksen antaminen että määrääjäksi erottaminen) ovat hallintopäätöksiä, ja ennen niiden tekemistä opiskelijaa on asianmukaisesti kuultava. Kuuleminen on luonnollisesti tarpeen myös siinä tilanteessa, jossa testin tuloksen perusteella harkitaan SORA-menettelyn käynnistämistä opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamiseksi.

Liitteenä 2 kuvaus tilanteesta, kun yliopisto on velvoittanut opiskelijan esittämään todistuksen huumausainetestin tuloksista.

5. Hoitoonohjaus

5.1 Hoitoonohjausneuvottelu

Mikäli epäillään, että päihteiden käyttö on selvästi vaikuttanut opiskelijan opintosuorituksiin, vaarantanut turvallisuutta taikka vakavalla tavalla opiskelijan omaa terveyttä tai opiskelijan huumausaineiden käyttö on riippuvuustasoisista, päihdeyhdyshenkilö keskustelee opiskelijan kanssa tilanteesta.

Mikäli kyse on alkoholin tai huumausaineiden käytöstä voidaan opiskelijan suostumuksella järjestää hoitoonohjausneuvottelu.

Mikäli kyse on huumausaineiden käytöstä SORA-aloilla ks. kohta 4.3.

Hoitoonohjausneuvottelua varten kerätään tarvittavat taustatiedot, ja osallistujille lähetetään kirjallinen kutsu, joka sisältää tiedon osallistujista ja neuvottelun tavoitteesta. Hoitoonohjausneuvotteluun osallistuvat

1) opiskelija, 2) YTHS:n edustaja, 3) tiedekunnan edustaja tai edustajat (esim. opettaja tai päihdeyhdyshenkilö) sekä 4) tarvittaessa opiskelijan tukihenkilö. Neuvottelun puheenjohtajana toimii YTHS:n edustaja. Päihdeyhdyshenkilö toimii yhteyshenkilönä tiedekunnan, YTHS:n ja tarvittaessa hoitoyksiköiden välillä.

On suositeltavaa, että hoitoonohjauksen nopeuttamiseksi opiskelija ottaisi itse yhteyttä YTHS:ään tilannekartoitusta sekä hoidonsuunnittelua varten jo ennen neuvottelua. YTHS:n käyntien sisältö on luottamuksellinen, eikä läpikäytyjä asioita käsitellä hoitoonohjausneuvottelussa ilman opiskelijan suostumusta.

Hoitoonohjausneuvottelun tarkoituksena on saada opiskelija ymmärtämään hoidon tarpeensa ja hakeutumaan hoitoon sekä varmistaa, että hänelle on hoitoa tarjolla. Vastuu hoitoon sitoutumisesta on opiskelijalla ja vastuu hoidosta terveydenhuollon toimintayksiköllä. Yliopisto ei voi ottaa vastuuta opiskelijan hoidosta eikä yliopistolla myöskään ole oikeutta saada tietoa opiskelijan hoidosta ilman lakisääteistä perustetta.

5.2 Hoitovaihtoehdot

Päihdeongelmia hoidetaan mm. Päihdepalvelusäätiössä ja YTHS:ssä. Hoidon tarpeen arviointi on tarkoituksenmukaisinta tehdä YTHS:ssä.

Mikäli on tarvetta laitostuntoutusjaksolle, rahoitusta järjestetään yhteistyössä opiskelijan kotipaikkakunnan sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Laitostuntoutusjakson ajaksi opiskelijan on mahdollista saada KELAn kuntoutusrahaa.

6. Ongelmallinen päihteiden käyttö ja seuraamukset

Yliopistolain 45 §:n mukaan yliopisto voi käyttää seuraavia kurinpidollisia toimenpiteitä: poistaa opiskelijan opetustilanteesta, evätä oikeuden osallistua opetukseen kolmeksi päiväksi, antaa kirjallisen varoituksen tai erottaa opiskelijan määräajaksi. Yliopisto voi myös peruttaa opiskeluoikeuden niin sanotun SORA-lainsäädännön tarkoittamissa tilanteissa. Päihdeohjelman tavoitteena on edistää opiskelijan hyvinvointia ts. puuttua päihteiden käyttöön opiskelijaa tervehdyttävällä tavalla. Ohjelma ei sisällä kurinpidollisia toimenpiteitä koskien opetuksen osallistumisen epäämistä ja kirjallista varoitusta ja määräaikaista erottamista. Poikkeuksena em. on SORA-aloja koskeva opiskeluoikeuden peruuttaminen (kohta 6.1).

6.1 Opiskeluoikeuden peruuttaminen (SORA-alat)

Viimesijaisena keinona puuttua turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta taikka potilas- tai asiakasturvallisuutta koskevia vaatimuksia, on opiskeluoikeuden peruuttaminen.

Tutkinnot, joiden suorittajia opiskeluoikeuden peruuttaminen voi koskea, ovat farmaseutin ja proviisorin tutkinto, hammaslääketieteen kandidaatin ja lisensiaatin tutkinto, lääketieteen kandidaatin ja lisensiaatin tutkinto, psykologian kandidaatin ja maisterin tutkinto, humanististen tieteiden kandidaatin ja filosofian maisterin tutkinto logopedian alalla. Lisäksi sosiaalityön koulutuksen ja psykoterapeuttikoulutuksen samoin kuin opettajankoulutuksen opintoja suorittavien opiskeluoikeus voidaan peruuttaa.

Opiskelijan ongelmallinen päihteiden käyttö on ensisijaisesti pyrittävä hoitamaan ja opiskeluoikeuden peruuttaminen tulee kyseeseen useimmiten vasta, jos opiskelijan ongelmallinen päihteiden käyttö edelleen

ilmenee opinnoissa. Jos opiskelijan päihteiden käyttö on aiheuttanut toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden toistuvan tai vakavan vaarantumisen tai olosuhteet muuten antavat aiheutta, peruuttamisprosessin välitön käynnistäminen voi olla ensisijainen vaihtoehto.

Yliopisto voi peruuttaa opiskeluoikeuden yliopistolain 43 a §:n mukaan, jos

1. opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa; tai
2. on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä 37 a §:n 1 momentin mukaisia opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai
3. opiskelija on hakuvaiheessa salannut sellaisen 37 a §:n 2 momentissa tarkoitettun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi; tai
4. opiskelija on tuomittu rangaistukseen laissa erikseen mainituista rikoksista, joita ovat siveellisyys- ja seksuaalirikokset, murha, tappo, surma, törkeä pahoinpity, törkeä ryöstö- ja huumausainerikokset (ei kuitenkaan huumausaineiden käyttörikos), jos opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä ja peruuttaminen on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi.

Kaikissa tapauksissa ennen peruutus päätöksen tekemistä yliopiston on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan suostumuksellaan siirtää yliopiston sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää.

Päätökseen opinto-oikeuden peruuttamisesta tekee yliopiston hallitus.

Opiskeluoikeus voidaan laissa säädetyin edellytyksin palauttaa. Mikäli opiskelijan opiskeluoikeus on peruutettu ongelmallisen päihteiden käytön vuoksi, on hänen mahdollista hakea opiskeluoikeuden palauttamista, jos ongelmallinen päihteiden käyttö on väistynyt ja lääkäri arvioi, että opiskelija täyttää alakohtaiset terveydentilavaatimukset.

6.2 YTHS:n rooli

Opiskeluterveydenhuollon rooli on aina ensisijaisesti tukea opiskelijaa. Ongelmallinen päihteiden käyttö vaarantaa aina opiskelijan hyvinvoinnin ja opiskelijan opiskelukyky voi alentua pitkäaikaisesti. YTHS:n on huolehdittava opiskelijan saumattomasta jatkohoidosta myös siinä tapauksessa, että opiskelijan opiskeluoikeus on peruutettu ja opiskelija ei voi enää käyttää YTHS:n palveluja.

7. Arkaluonteisen tiedon käsittely ja luottamuksellisuus

Ongelmallista päihteiden käyttöä käsiteltäessä käsitellään myös opiskelijan terveystietoja. Henkilötietojen käsittelyä yliopistoissa säätelevät EU:n yleinen tietosuoja-asetus ((EU) 2016/679), sitä täydentävä kansallinen tietosuojalaki (L 1050/2018), julkisuuslaki (L 621/1999) sekä yliopistolaki (L 558/2009). Näissä säädöksissä henkilön terveystietojen käsittelyyn kohdistuu erityisiä vaatimuksia muun muassa salassapidon osalta.

Terveystietoihin liittyvät määritelmät laissa

Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilötietoja ovat kaikki tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan henkilöön liittyvät tiedot (tietosuoja-asetus 4 artikla kohta 1). Tietosuoja-asetuksen mukaan erityisiä henkilötietoryhmiä ovat muun muassa terveyttä koskevat tiedot (tietosuoja-asetus 9 artikla). Terveystiedoilla tarkoitetaan henkilön fyysiseen tai psyykkiseen terveyteen liittyviä henkilötietoja, mukaan lukien tiedot terveyspalvelujen tarjoamisesta, jotka ilmaisevat hänen terveydentilansa (tietosuoja-asetus 4 artikla kohta 15). Yliopistolaissa säädetään hakijan ja opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevien tietojen käsittelystä tietyissä opiskeluoikeutta ja kurinpitoa koskevissa prosesseissa. Yliopistolaissa on lisäksi käsittelysäännöksiä arkaluonteisten henkilötietojen käsittelystä yleisesti.

Opiskelijan terveystietojen käsittely yliopistossa

Yliopistolla tulee olla tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukainen käsittelyperuste, kun se käsittelee opiskelijoiden henkilötietoja (esim. opiskelijan nimi ja opiskelijan opintasuoritukset). Yliopiston opetustehtävän hoitamisen kannalta olennaiset opiskelijoiden henkilötietojen käsittelyperusteet ovat lakisääteiden velvoitteen noudattaminen sekä yleiseen etuun perustuvan tehtävän suorittaminen. Yliopistolla tulee lisäksi olla tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukainen erityinen käsittelyperuste, kun se käsittelee opiskelijoiden erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja (esim. opiskelijan terveystiedot). Tietosuoja-asetuksen mukaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja ei saa käsitellä –kuten kerätä, säilyttää, hakea, muuttaa, tuhota, luovuttaa- ilman tietosuoja-asetuksessa säädettyä perustetta (tietosuoja-asetus 4 artikla kohta 2 ja 9 artikla). Käsittelykieltoa ei sovelleta tietojen käsittelyyn, josta säädetään laissa tai joka johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tehtävästä. Rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset ja erityiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi kuten tietojen salaaminen (tietosuojalaki 6§).

Yliopisto käsittelee rekisterinpitäjänä opiskelijoiden terveystietoja tietyjä yliopistolaissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan. Yliopistolain 37 b ja 43 b–43 d §:ssä säädetään opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevien henkilötietojen käsittelystä opiskeluoikeuden myöntämistä, peruuttamista, palauttamista tai kurinpitoa koskevissa prosesseissa. Yliopistolain 45 b §:n mukaan näihin prosesseihin liittyviä tietoja yliopistossa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka jotka antavat lausuntoja näistä asioista.

Yliopiston tulee määritellä tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä. Arkaluonteiset tiedot on säilytettävä erillään muista henkilötiedoista. Ne tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteiden tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin. (yliopistolaki 45 b §)

Julkisuuslain mukaan henkilön terveydentilaa tai vammaisuutta taikka hänen saamaansa terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelua koskevat tiedot ovat salassapidettäviä (julkisuuslaki 24 § 1 mom 25 k).

Julkisuuslain mukaisesti yliopiston palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava on vaitiolovelvollinen salassa pidettävästä tiedosta, jonka hän on saanut tietää yliopistossa toimiessaan. Vaitiolovelvollisuus koskee sekä kirjallista että suullista salassa pidettävää tietoa. Vaitiolovelvollisuus jatkuu tehtävän

päätyttyäkin. (julkisuuslaki 23§ 1 mom) Kaikki opiskelijan ongelmalliseen päihteiden käytön selvittelyyn liittyvät keskustelut ja neuvottelut ovat luottamuksellisia eikä niiden sisältöä saa ilmaista sivullisille. Sivullisia ovat lähtökohtaisesti myös ne yliopiston työntekijät, jotka eivät osallistu kyseisen ongelmallisen päihteiden käytön selvittelyyn. Terveydenhuoltohenkilökunnalla on ammatinsa perusteella vaitiolovelvollisuus asiakkaidensa terveys- ja muista tiedoista.

Yliopistolain 90 a §:ssä säädetään poikkeuksia salassapidettäviin tietojen antamiseen. Opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevia ja tehtävien hoidon kannalta välttämättömiä tietoja on tiedon haltijalla salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa:

1. yliopiston rehtorille ja yliopiston turvallisuudesta vastaavalle muulle henkilölle opiskelun turvallisuuden varmistamiseksi;
2. opinto-ohjauksesta vastaaville henkilölle muihin opintoihin ja tukipalveluihin ohjaamista varten;
3. opiskeluterveydenhuollosta vastaaville henkilöille opiskelijan terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja tarvittaviin tukitoimiin ohjaamista varten;
4. harjoittelusta vastaaville henkilöille opiskelijan sekä harjoittelupaikan henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi; sekä
5. poliisille ja yliopiston edustajalle, joka on ensisijaisessa vastuussa turvallisuusuhan selvittämisestä, välittömän turvallisuusuhan arvioimiseksi tai mikäli opiskelijan todetaan terveydentilan arvioinnissa olevan vaaraksi muiden turvallisuudelle.

Tiedon haltija voi olla muukin kuin yliopiston työntekijä, esimerkiksi opiskeluterveydenhuollon ammattihenkilö.

Lisäksi yliopistolain 90 a §:n mukaisesti yliopistolaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavalla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos hän tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

Lisätietoja:

Päihteet ja opiskelijakulttuuri http://www.yths.fi/terveystieto_ja_tutkimus/yhteisoterveys/paihteet_ja_opiskelijakulttuuri

Päihteet ja terveys –sivusto: http://www.yths.fi/paihteet_ja_terveys

YTHS:n terveystietopankki: http://www.yths.fi/terveystieto_ja_tutkimus/terveystietopankki

<http://www.yths.fi/filebank/537-Bileopas.pdf> www.paihdelinkki.fi, <http://www.taitolaji.fi/>

Lähteet:

Yliopistolaki 954/2011, yliopistoasetus 770/2009 ja henkilötietolaki 523/1999, julkisuuslaki (L 621/1999), tietosuojalaki (L 1050/2018), EU:n yleinen tietosuoja-asetus ((EU) 2016/679) ja niiden muutokset
 Sosiaali- ja terveysministeriön SORA-lainsäädäntöä koskeva opas
 Ohjelman pohjana on käytetty Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan päihdeohjelmaa
 Itä-Suomen yliopiston opiskelijoiden päihdeohjelma 2014

Liitteet

Liite 1 Tiedonsiirtolomake yliopistolta terveydenhuollolle (SORA-alat)

Opiskelija veloitettu esittämään huumausainetestiä koskeva todistus

Todistus toimitetaan 3 viikossa: _____
(tiedekunnan päihdeyhdyshenkilön tiedot)

Opiskelijan nimi

Henkilötunnus

Perustelu vaatimukselle esittää huumausainetestiä koskeva todistus

epäily huumausaineiden vaikutuksen alaisena olemisesta

epäily huumeriippuvuudesta

Kirjallinen kuvaus:

Päihtymysepäily

Paikka

Pvm ja kellonaika

Päihtymystilan arvioija*

Nimi

Puh.

*yliopiston tai harjoittelupaikan edustaja

Päihtymystilan arviointi

Puhe

_____ selvää
_____ epäselvää

Puhuteltavuus

_____ kyllä
_____ heikentynyt

Ajan ja paikan taju

_____ kyllä
_____ heikentynyt

Kävely:

_____ varmaa
_____ epävarmaa

Reaktiokyky

_____ normaali
_____ hidastunut

Alkoholin haju:

_____ ei
_____ kyllä

Olemus:

_____ rauhallinen-hallittu
_____ unelias

_____ euforinen – menee lujaa
_____ uhitteleva

_____ ahdistunut
_____ itkuinen

Fyysiset oireet:

_____ ei ole
_____ vapina

_____ levottomuus
_____ oksentaminen

_____ hikoilu

Kuvaus toimintakyvyn heikentymisestä:

Huumausainetestaustodistuksen esittämiseen velvoittaneen yliopiston edustajan yhteystiedot:

Nimi

Puh

Opiskelija on ohjattu terveydenhuoltoon huumausainetestausta varten:

Pvm ja kellonaika

Terveydenhuollon yksikön nimi

Mahdollisen saattajan nimi

Päivämäärä

Allekirjoitus ja nimenselvennys

Opiskelijan näkemys

Myönnän huumeidenkäytön/huumeriippuvuuden

Kiellän huumeidenkäytön/huumeriippuvuuden

Kirjallinen vastaus:

Päivämäärä

Opiskelijan allekirjoitus

Opiskelijalla tulee olla testitilanteessa mukanaan kuvallinen henkilötodistus.

Tämän asiakirjan alkuperäisen kappale on yliopiston kappale. Yksi kopio on annettu opiskelijalle ja yksi jää terveydenhuollon yksikköön.

Liite 2

Kuvaus tilanteesta, kun yliopisto on velvoittanut opiskelijan esittämään todistuksen huumausainetestin tuloksista (YTHS).

Kun opiskelija on velvoitettu esittämään huumausainetestistä koskevan todistus, yliopiston päihdeyhdyshenkilö sopii YTHS:n kanssa huumetestauksen käytännön järjestelyistä. Päihdeyhdyshenkilö on yhteydessä YTHS:n toimipisteeseen sen aukioloaikoina.

YTHS:n toimipisteessä järjestetään opiskelijalle kiireellinen vastaanottoaika lääkärin vastaanotolle laboratoriotutkimusläheteen saamista varten.

Laboratoriolähetteen saanut opiskelija ohjataan YTHS:n toimesta huumausainetutkimukseen paikkakuntaakohtaisesti sovitettuun ostopalvelulaboratorioon, jossa on määrätty puitteet toteuttaa valvottua näytteenottoa.

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti UEF Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using UEF Sign

Päiväys / Date: 17.12.2019 13:06:23

Harri Siiskonen

Akateeminen rehtori

Rehtori

+358400577453

harri.siiskonen@uef.fi

Yksiosainen henkilötunnistus (UEF käyttäjätunnus)
Simple person identification (UEF user account)